

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ УРБАНІЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Олешко А.А.

д.е.н.

професор кафедри менеджменту та публічного адміністрування,
Київський національний університет технологій та дизайну,

Павленко А.О.

магістрант,

Київський національний університет технологій та дизайну

Процеси формування нової реальності, викликані негативними соціально-економічними наслідками COVID-19, суттєво вплинули на цільові орієнтири сталого розвитку, призвели до змін міграційних потоків, економічних і фінансових втрат [1]. Це прогнозовано змінить траєкторію та темпи урбанізації й довгостроково вплине на процеси розміщення продуктивних сил.

Динамічна урбанізація як соціально-економічний процес, що характеризується переміщенням сільського населення до міст та зростанням їх площ і частки міського населення, є ключовою тенденцією просторового розвитку XXI століття. Економічний розвиток глобального і національних господарств стає все більше просторово концентрованим. Територіальна концентрація праці, капіталу, ринків, інтелектуальних, фінансових та інших ресурсів супроводжується зосередженням економічної активності в урбаністичних зонах з одночасним уповільненням економічного зростання у периферійних районах.

За результатами досліджень зарубіжних вчених економічне зростання прямо корелює з темпами урбанізації [2]. У країнах світу урбанізаційні процеси призвели до прискорення економічного зростання, хоча у внутрішньодержавному вимірі розрив в економічному розвитку між функціональними урбаністичними зонами і периферійними регіонами зріс.

Основними пріоритетами для країн Європи щодо національної урбаністичної політики є:

- 1) забезпечення збалансованої політики національного і регіонального розвитку зі стримуванням (в окремих випадках) процесів зростання великих міст;
- 2) сприяння сталому міському розвитку;
- 3) реалізація стратегій міського оновлення;
- 4) формування міст як рушіїв економічної конкурентоспроможності та продуктивності.

Викликами реалізації цих пріоритетів є демографічні перекося, старіння населення та деіндустріалізація [3, с. 38].

Державне управління урбанізаційними процесами в Україні має здійснюватися за такими напрямками [4]:

- розробка довгострокової національної та регіональних стратегій урбаністичного розвитку з урахуванням децентралізації та політики об'єднання територіальних громад;
- застосування стимулюючих правових методів державного регулювання розвитку міст та агломерацій;
- планування міських територій та меж їх зростання, планування розміщення промисловості та індустріальних парків;
- наукове прогнозування урбаністичного розвитку та соціально-економічного розвитку міст з урахуванням загальносвітових тенденцій;
- проведення проактивної структурної політики, що має на меті зростання частки високотехнологічних виробництв з високою доданою вартістю, а також Industry 4.0;
- впровадження концепції Smart-city;
- державне фінансування розвитку інфраструктури, соціальних програм та програм охорони навколишнього середовища в урбаністичних зонах;

- регулювання міграційних потоків та формування продуктивної зайнятості внутрішніх мігрантів до великих міст;
- забезпечення рівномірного доступу міського і сільського населення до освітніх, медичних, адміністративних, цифрових, інформаційних та інших послуг;
- стимулювання ефективного розподілу економічних ресурсів між урбаністичними зонами та периферійними районами.

Реалізація ефективної державної урбаністичної політики дозволить сформувати в регіонах стабільні точки зростання, що стануть драйверами сталого розвитку національного господарства.

Список літератури:

1. Олешко А. А., Ровнягін О. В. Антикризова політика національних держав у контексті подолання соціально-економічних наслідків covid-19. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7780> DOI: 10.32702/2307-2105-2020.4.9
2. Henderson, J. V. (2003), “The urbanization process and economic growth: The so-what question”, *Journal of Economic Growth*, 8 (1): 47-71.
3. Brezzi M., Veneri P. Assessing Polycentric Urban Systems in the OECD: Country, Regional and Metropolitan Perspectives. *European Planning Studies*. 2015. Vol. 23. PP. 1128-1145.
4. Олешко А. А. Трансформація державної урбанізаційної політики України. *Стратегія розвитку України*. 2020. №1. С. 18 – 23.